
Kdo chce Klause bít...

Kdo chce Klause bít...

Bývaly doby, kdy se za prostěřekost vylučovalo ze škol. Napsat, že střední škola vychovává mloky, znamenalo ve filmu „Škola, základ života!“ dohrát. Svoboda slova tenkrát existovala, problémem byla drzost názoru. Že bychom jednou byli dál? Když Václav Klaus vystoupil k řečnickému pultu před zaplněnou aulu Právnické fakulty UK v Praze, nikdo ještě netušil, že se schyluje k zákopové válce.

Setkání mělo téma studenti a 17. listopad. A prezident ve svém úvodním proslovu nezklamal - sedmnáctý listopad je důvod k radosti, Havlův „podivný sobotní večírek se nesl v duchu smutné frustrace“ a Němci neví, co doopravdy v tuto dobu slavíme, protože místo nad pádem komunismu jásají nad zbořenou zdí. Druhou část proslovu věnovala hlava státu představení své nové knihy „Kde začíná zítřek?“. Pozastavila se nad tím, že za publikaci, která jako jediná svého druhu pojednává o listopadových událostech za použití vědeckých termínů, chce vydavatel jen 199Kč a dílo v průběhu večera ještě několikrát doporučila k zakoupení.

Několik potenciálních zájemců o knihu bylo nakonec asi všechno, co Václav Klaus ze setkání vytěžil. Hned první dotaz by totiž mohl patřit do kategorie, za kterou by dřív následoval tvrdý postih. Student odcitoval Havlovu definici občanské společnosti a poté vyjel na prezidenta: „Jak je možné, že proti této moderní teorii tvrdíte, že je to socialistické zřízení založené na soukromých zájmech každého jedince? Jak můžete říci o Občanském fóru, ve kterém jste sám tak trochu působil, že...? Jak mám rozumět...? atd.“ Zdálo by se přirozené odsoudit způsob takového projevu vůči autoritě, pokud by tato přešla příspěvek s nadhledem, jenže Václav Klaus jaksi pozapomněl na diplomatické dekorum a zahájil válku. „Ne, ne, ne, drzost a míra pomýlení vašeho názoru je téměř nekonečná,“ sténal, „a navíc, co se týče mého působení v OF, já jsem byl prosím jeho předsedou, pokud vás zajímají fakta.“ Od té chvíle začalo být asi prezidentovi velmi horko, když místo názorů chtěli studenti samá vysvětlení. Od pomalého jmenování soudců, přes pomalý podpis Lisabonu až po intenzivní nelásku k environmentalismu. Klaus alespoň obhájil roli zkušeného politika a všem nepříjemným odpovědím se úspěšně vyhnul. Environmentalismus zařadil do kategorie nebezpečných „ismů“, které podle něj mohou mít postupně až totalitní charakter. Nicméně zapomněl, že před pár dny sám hovořil velmi kladně o „klausismu“. Jak debata pokračovala, studenti byli čím dál tím smělejší a stále více citovali prezidentova předchůdce. Prezident se stále více ohlížel po děkanu právnické fakulty Gerlochovi, jako by u něj hledal ujištění, že má podporu, a studentům si stále víc stěžoval, že s ním bojují.

Zvláštní, jak člověka, který hrdě válčí s celou Evropou, přivede do rozpaků hrstka nespokojených studentů. Zvláštní, jak nespokojený student nedokáže své námítky a požadavky sdělit s dostatečnou úctou alespoň k tomu úřadu. Zvláštní, jak hlava státu nedokáže přejít výkřiky pár mladíků s úsměvem a namísto jednoduchých odpovědí se stále dokola vykrucuje. Zvláštní, jak využije iniciativu mladých k tomu, aby dělala reklamu na své publikace. Bylo to zvláštní odpoledne. Neřeklo zhora nic o tom, co by která strana chtěla. Ukázalo však dokonale vybrané způsoby vzdělaných Čechů napříč věkovým spektrem.

Jan Resler
(článek vznikl ve spolupráci s FSV UK)